

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПАТОЛОГИЈА			
2.	Код	ОПТ124			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломиран оптометрист			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за патологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва (I)	семестар	Втор (II)
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Раководител на Катедра за патологија проф. д-р Магдалена Богдановска Тодоровска *наставата ја изведуваат сите членови на катедрата			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема предуслови за запишување и слушање на предметот. За да пристапи на завршен испит, студентот треба да ги има положено предметите Анатомија и Физиологија.			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	- Здобивање основни знаења од општа патологија - Запознавање со влијанието на надворешната и внатрешната средина врз патолошките промени на ткивата и органите			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: - Основни механизми на настанување на болест - Клеточно оштетување и смрт на клетката - Хипоксични оштетувања, оштетување на клетката со слободни радикали, хемиски оштетувања, микробиолошки и оштетувања со вируси. - Морфологија на реверзибилни и реверзибилни оштетувања - Клеточни адаптации на раст и диференцијација. - Хемодинамиски нарушувања: едем, хиперемия, конгестија, хеморагија, тромбоза, емболија, инфаркт и шок - Акутно и хронично воспаление: етиолошки фактори, клеточни, васкуларни и хуморални промени кај воспалението. - Морфолошки форми на воспаление. - Системски ефекти од воспалението. - Одбрана на организмот од инфективни агенси, исход на акутно и хронично воспаление. - Специфични грануломатозни воспаленија.			

		- Процеси на репарација и регенерација на ткива. - Клеточен и хуморален имунитет со реакции на хиперсензитивност и најчести автоимуни заболувања. - Патологија на туморите: дефиниција, номенклатура, разлики помеѓу малигните и бенигните тумори, инвазија и метастазирање, карциногенеза. - Одбрана на организмот од туморите . Клинички белези на туморите и класификационен систем за одредување на стадиумот на малигната болест. Практична настава: - Запознавање со основните методи за дијагноза на морфолошките промени на биопсиски и оперативен материјал - Макроскопска дисекција - Рутиска обработка на ткива - Микроскопирање на репрезентативни случаи - Земање и транспорт на ткива и телесни течности за цитолошка, хистолошка, хистохемиска, имунохистохемиска, имунофлуоресцентна, електрон-микроскопска и цитогенетска анализа. - Ех tempore биопсија - Опсервација на обдукција или приказ на 10 оперативни материјали од разни органски системи.		
13.	Заемна поврзаност на предметите	Поврзан со сите други предмети на факултетот		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, поттикнување на лична активација/интерес на студентот, самостојно учење		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	40 часа 10 семинари
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	40 часа вежби
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	40 часа
		17.3.	Домашно учење - задачи	50 часа
18	Услови за потпис	За да добие потпис, студентот е должен активно да ги следи сите предвидени активности (предавања, вежби, семинари). Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираната проверка и завршниот испит.		
		Вид на активност		

					Патологија	
			Теоретска настава		1-2	
			Практична настава		5-8	
			Семинарска работа		/	
			Континуирана проверка		18-30	
	Завршен испит	Писмен дел		36-60		
			Вкупно		60-100	
19	Начин на оценување					
19.1.	Тестови: бодови				/	
19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови				/	
19.3.	Завршен испит: бодови				Завршен испит: Испитот е писмен (тест) кој се состои од: 24 прашања со понудени 4 можни одговори 6 прашања со надополнување 2 есеја Испитот е положен со освоени најмалку 60% од вкупниот број бодови (60). Оформување на оценка: Оценката од испитот се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите предвидени активности.	
20	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 59 бода		5 (пет) (F)	
			60 x до 68 бода		6 (шест) (E)	
			69 x до 76 бода		7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
			од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.			
	Литература					
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Петрушевска Г, Башеска Н, Костадинова Куновска С, Јовановиќ Р, Богдановска Тодоровска М.	Патологија за тригодишни стручни студии на медицински факултет	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје	2024
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кумар В, Абас А, Фаусто Н, Мичел Р.	Основи на патологија според Робинс, 8-мо скратено издание	Табернакул	2010